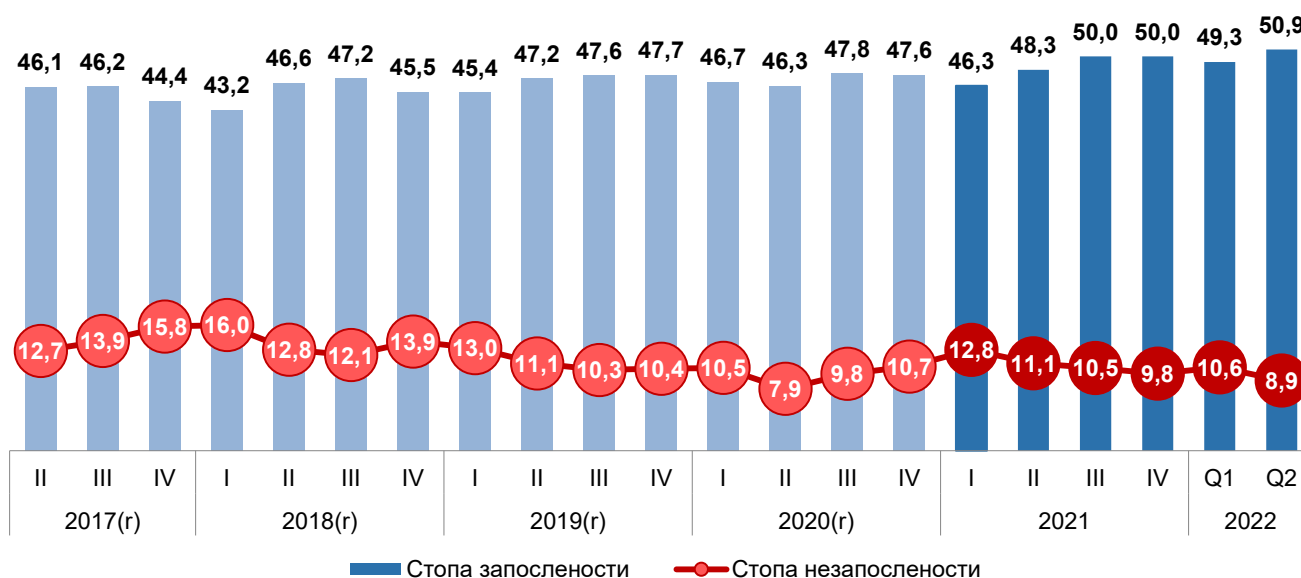

Анкета о радној снази, II квартал 2022.

У другом кварталу 2022. године број запослених износио је 2 953 500, а број незапослених 287 200. Стопа запослености за дати период износи 50,9%, а стопа незапослености 8,9%.

Граф. 1. Стопе запослености/незапослености, популација узраста 15 и више година, 2017–2022. (%)

(r) – ревидирани подаци.

Поређење са истим кварталом претходне године

Према подацима Анкете о радној снази, у другом кварталу 2022, у односу на други квартал 2021. године, стопа запослености већа је за 2,6 процентна поена (п. п.), а стопа незапослености мања је за 2,2 п. п.

У другом кварталу 2022, у поређењу са другим кварталом 2021. године, укупно становништво узраста 15 и више година смањено је за 59 400, при чему је становништво ван радне снаге смањено за -117 000 а контингент активног становништва повећан је за 57 600. Међугодишњи раст броја запослених износи 122 400, док међугодишњи пад броја незапослених износи 64 800.

У оквиру укупне запослености дошло је до повећања како формалне, тако и неформалне запослености. Укупна формална запосленост повећана је за 74 900, при чему формална запосленост у пољопривреди бележи пад (-16 200), док раст формалне запослености ван пољопривреде износи 91 000, при чему је скоро половина тог раста концентрисана у Прерађивачкој индустрији (+41 200). Укупна неформална запосленост у другом кварталу 2022, у односу на други квартал 2021. године, већа је за 47 500, при чему раст неформалне запослености у пољопривреди износи 9 800, а ван пољопривреде 37 700. Међугодишњи раст неформалне запослености ван пољопривреде најизраженији је у сектору делатности Грађевинарство, где је број неформално запослених већи за 14 000.

Стопа укупне неформалне запослености у другом кварталу 2022. године износила је 14,3% и, у односу на други квартал 2021. године, већа је за 1,1 п. п. Стопа неформалне запослености ван пољопривреде износила је 7,5%, док је та иста стопа у пољопривреди износила 54,8%, и, у поређењу са истим периодом претходне године, обе стопе су повећане (за 1,2 п. п. односно 3,1 п. п. респективно).

У другом кварталу 2022, у односу на други квартал 2021. године, незапосленост је смањена за 64 800 (-18,4%), доминантно у старосној категорији становништва 15–44 године, где је број незапослених мањи за 50 800, и у популацији са средњим и високим образовањем, где је број незапослених смањен за 50 000 за годину дана. У мушкој популацији, број незапослених је мањи за 45 000 (-24,4%), док је број незапослених жена мањи за 19 700 (-11,8%).

Стопа дугорочне незапослености такође бележи пад на међугодишњем нивоу. У другом кварталу 2022. године стопа дугорочне незапослености износила је 4,5%, што у односу на други квартал 2021. године представља смањење од 0,9%.

Територијално посматрано, у свим регионима је забележен раст запослености, уз смањење становништва ван радне снаге и незапослености. И док је међугодишњи раст запослености прилично уједначен по регионима, у Региону Шумадије и Западне Србије забележен је највећи пад незапослености (-29 100), док се Регион Јужне и Источне Србије издваја по највећем смањењу становништва ван радне снаге (-47 500).

За разлику од позитивних међугодишњих кретања на тржишту рада у укупној популацији, који се огледају у смањењу незапослености и становништва ван радне снаге уз истовремено значајно повећање запослености, у популацији младих узраста 15–24 године овакав тренд изостаје. Број незапослених младих јесте мањи за 10 100, али је смањена и укупна популација младих старости 15–24 године, и то за око 10 000 у другом кварталу 2022. године у односу на други квартал 2021. године. Незнатно смањење запослености младих (-3 300) прати повећање становништва ван радне снаге (+3 800) у истој старосној групи.

Стопа активности младих у другом кварталу 2022. износила је 31,7%, што је за 1,5 п. п. мање него у истом периоду прошле године. Стопа запослености износила је 25,8% и, у односу на други квартал 2021. године, незнатно је смањена (-0,1 п. п.). Стопа незапослености младих на међугодишњем нивоу смањена је за 3,5 п. п. и у другом кварталу 2022. године износила је 18,7%. У истом периоду, стопа незапослености младих у мушкој популацији смањена је за 5,3 п. п., док је у популацији жена смањење стопе незапослености износило 0,3 п. п. У другом кварталу 2022. године стопа незапослености мушкараца старосне доби 15–24 године износила је 16,4%, док је у популацији жена исте старосне доби била 22,5%.

Тзв. NEET стопа, односно удео младих узраста 15–24 године који нити раде нити су у процесу образовања или обуке у укупној популацији младих износила је 11,5%, што у односу на други квартал 2021. године представља смањење од 2,8 п. п. Код популације узраста 15–29 година стопа NEET била је на нивоу од 13,2% и бележи међугодишњи пад од 3,8 п. п.

Процент младих лица старости између 18 и 24 године који су у најбољем случају завршили основну школу и нису наставили даље школовање (у последње четири седмице нису били на школовању или обуци) смањен је за -1,3 п. п. у односу на период пре годину дана, и у другом кварталу 2022. године износио је 5,4%.

Поређење са претходним кварталом

У другом кварталу 2022, у односу на први квартал 2022. године, запосленост је повећана за 83 800, уз истовремено смањење незапослености (-54 200) и становништва ван радне снаге (-46 700), што је довело до повећања стопе запослености за 1,6 п. п. и смањења стопе незапослености за 1,8 п. п., као и стопе становништва ван радне снаге за 0,7 п. п.

Посматрано према полу, у мушкој популацији запосленост је повећана (+45 100), пре свега на рачун смањења незапослености (-48 000), док је у популацији жена смањење становништва ван радне снаге (-40 900) довело до повећања запослености (+38 700).

У оквиру укупног повећања запослености (+83 800), формална запосленост је већа за 44 300, а неформална запосленост за 39 400. Посматрано по секторима делатности, највећи раст укупне запослености забележен је у Прерађивачкој индустрији (+41 100) и Грађевинарству (+23 900). За разлику од Прерађивачке индустрије, где је формална запосленост повећана за 49 700 а неформална смањена за 8 600, на раст укупне запослености у Грађевинарству доминантан утицај има повећање неформалне запослености (+16 300), док је број формално запослених у наведеном сектору делатности већи за 7 600 у другом кварталу у односу на први квартал 2022. године. Такође, у сектору делатности Пољопривреда, лов и шумарство дошло је до смањења формалне запослености (-22 800) и повећања неформалне запослености (+12 800).

Највећи раст запослености забележен је у Региону Јужне и Источне Србије (+38 400), уз смањење становништва ван радне снаге (-25 800) и незапосленог становништва (-17 800). У Региону Шумадије и Западне Србије запосленост је остала готово непромењена у односу на претходни квартал, уз истовремено смањење незапослености (-11 900) али и повећање становништва ван радне снаге (+5 500).

Код младих узраста 15–24 године дошло је до смањења контингента незапослених (-25 000), преваходно због повећања запослености (+14 300) али и преливања у контингент становништва ван радне снаге (+8 500). Услед таквог тренда, стопа запослености младих порасла је за 2,2 п. п, стопа младог становништва ван радне снаге за 1,5 п. п, док је стопа незапослености младих смањена за 10,1 п. п.

Тзв. NEET стопа, односно удео младих узраста 15–24 године који нити раде нити су у процесу образовања или обуке у укупној популацији младих, у односу на први квартал 2022. године, смањена је за 3,5 п. п. Код популације узраста 15–29 година, стопа NEET бележи међуквартални пад од 3,3 п. п.

Основни индикатори, II квартал 2022. године

Стопа активности становништва старог 15 и више година у II кварталу 2022. године износила је 55,8%, при чему је стопа активности мушкараца 63,9%, а жена 48,4%. У Региону Београда забележена је највећа стопа активности у овом периоду (58,9%), а затим следи Регион Шумадије и Западне Србије, у којем ова стопа бележи вредност од 56,5%. У Региону Војводине стопа активности износила је 54,8%, док је ова стопа имала најнижу вредност у Региону Јужне и Источне Србије (52,7%).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износила је 50,9%, и то мушког становништва 58,9%, а женског 43,5%. Београдски регион бележи највећу стопу запослености (54,5%), а иза њега следе Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Војводине, који бележе исту стопу запослености (50,6%). Стопа запослености је имала најнижу вредност у Региону Јужне и Источне Србије (47,4%).

Стопа неформалне запослености у наведеном кварталу на нивоу свих делатности износила је 14,3%. Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде износила је 54,8%, док је у делатностима ван пољопривреде ова стопа имала вредност од 7,5%.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износила је 8,9%, и то 7,8% за мушкарце и 10,2% за жене. Гледано на нивоу региона, ова стопа имала је најмању вредност у Београдском региону (7,5%), затим следи Регион Војводине (7,7%) док се најлошија ситуација бележи у Региону Јужне и Источне Србије и Региону Шумадије и Западне Србије (10,0% и 10,4% респективно).

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, II квартал 2022.

	II квартал 2022	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5804,0	-17,2	-0,3	-59,4	-1,0
Активно становништво	3240,7	29,6	0,9	57,6	1,8
Запослени	2953,5	83,8	2,9	122,4	4,3
Формално запослени	2531,2	44,3	1,8	74,9	3,0
Неформално запослени	422,3	39,4	10,3	47,5	12,7
Незапослени	287,2	-54,2	-15,9	-64,8	-18,4
Становништво ван радне снаге	2563,3	-46,7	-1,8	-117,0	-4,4
	%		(п. п.)		
Стопа активности	55,8		0,7		1,5
Стопа запослености	50,9		1,6		2,6
Стопа неформалне запослености	14,3		1,0		1,1
Стопа незапослености	8,9		-1,8		-2,2
Стопа становништва ван радне снаге	44,2		-0,7		-1,5

Анкета је у другом кварталу 2022. године спроведена на узорку од 15 007 домаћинстава, од чега је анкетирано 10 956 домаћинстава, односно 23 966 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за II квартал 2022. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2022/XIs/G20221235.xlsx>.

Због промене методологије Анкете о радној снази од 2021. године, подаци из овог саопштења нису упоредиви са подацима објављеним у истоименим саопштењима пре 2021. године. Како би се обезбедила упоредивост основних показатеља за период пре 2021, извршена је ревизија најважнијих индикатора. Ревидирани подаци су доступни у бази података на веб-сајту РЗС-а.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама лица ван радне снаге – образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Лица (старости 15–89 година) која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била привремено одсутна са посла, сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим пословним субјектима, рад у регистрованим пословним субјектима без уговора о раду, као и рад неплаћених породичних радника.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица (старости 15–74 године) која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици, и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени).

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени).

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године (или 15–29 година) која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци, у укупној популацији тог узраста.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

Становништво ван радне снаге чине сва лица у посматраној популацији (старости 15 и више година) која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У становништво ван радне снаге спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа становништва ван радне снаге представља удео становништва ван радне снаге у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

Више информација о методологији Анкете доступно је на адреси: https://data.stat.gov.rs/Metadata/24_Zarade/Html/240003_ESMS_G0_2021_1.html

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).